

§ 89

**Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunto Arviointikertomuksesta
2011**

HEL 2012-005554 T 00 03 00

Päätös

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päätti antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausuntoa on pyydetty tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämistä toimenpiteistä, toimialaa ylittävien hankkeiden osalta lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisemisestä sekä asiantuntijapalveluiden ostosta.

1.6. Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämät toimenpiteet

Arviointikertomuksen kohdassa selostetaan tarkastusmenettelyä ja raportointia. Lautakunta muistuttaa virastoja ja liikelaitoksia siitä, että niillä on velvollisuus ryhtyä viipymättä toimiin tilintarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Lisäksi kohdassa kiinnitetään huomiota tietojärjestelmien kontrolliympäristöä koskeviin puutteisiin.

Tarkastuslautakunta toteaa että,

- virastojen ja liikelaitosten tulee ryhtyä viivyttämättä korjaaviin toimenpiteisiin tilintarkastuksessa havaittujen epäkohtien poistamiseksi ja
- talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston roolia kaupungin tietotekniikan kehittämisessä, ohjauksessa ja koordinoimisessa tulee vahvistaa.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että esitetyt suositukset on huomioitu sekä lisäksi pyritty huomioimaan raporteissa esitetyt muita virastoja ja liikelaitoksia koskevat suositukset ja ohjeet.

Kulttuurikeskus tekee johdonmukaisesti yhteistyötä talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston kanssa tietojärjestelmien kehittämiseksi.

Kaupunginkirjasto on pyrkinyt lisäämään ja parantamaan yhteistyötä kaupungin tietotekniikkayksikön kanssa liittyen järjestelmien muutoshallintoon. Prosessien määrittelyssä ja hallinnassa on pyritty ottamaan huomioon kaupungin tietotekniikkaosaston ohjeet, niiltä osin kuin niitä on ollut saatavana.

4.3.1. Lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy

15.5.2012

Arviointikertomus kuvaa hyvin lasten ja nuorten yksinäisyyttä ja syrjäytymistä kaikkia kaupungin toimijoita koskevana ilmiönä – yksikään hallintokunta ei voi vastata ongelmaan yksin. Arviot 15-24 vuotiaiden syrjäytymisuhan alaisena olevien nuorten määrästä ovat vaihdelleet 15 000 nuoresta aina 100 000 nuoreen.

Helsingissä on laadittu lastensuojelulain (417/2007) velvoittama suunnitelma lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi kunnassa (LASU 2009-2012). Hankkeen toteuttamiseen on varattu kuuden miljoonan euron erillisbudjetti. Suunnitelman erääksi tavoitteeksi on otettu lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen (tavoite III). Tavoitteen kärkihankkeita ovat loma- ja vapaa-ajan toimintojen kehittäminen, koulujen kulttuurisuunnitelma sekä lasten ja nuorten osallisuusjärjestelmän kehittäminen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisten hankkeiden toiminnan jatkuminen ja hallintokuntien välinen yhteistyö tulee varmistaa erillisrahoituksen jälkeenkkin. Sosiaali- ja terveystoiminta ja sivistys- ja henkilöstötoiminta johtavien apulaiskaupunginjohtajien sekä virastopäälliköiden on varmistettava työn kaupungintasoinen koordinointi ja yhteistyö virastojen välillä hyvinvointitavoitteiden toteuttamiseksi.
- Hankkeita, joista on saatu hyviä kokemuksia – kuten EasySport toiminta – on laajennettava yläasteikäisiin ja soveltuvien osin toisella asteella opiskeleviin.
- Terveyskeskuksen ja opetusviraston tulee parantaa kouluterveydenhuoltoa ja muuta oppilashuoltoa siten, että oppilaiden pääsy koululääkärin-, psykologin, ja kuraattorin vastaanotolle helpottuu.
- Vaikka ehdotetut toimenpiteet kasvattavat menoja lyhyellä tähtämellä, toimenpiteet lisäävät hyvinvointia ja vähentävät kustannuksia pitkällä tähtämellä.

Kulttuuri ja kirjastolautakunta toteaa, että Helsingin kulttuurikeskus on ensimmäisellä Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimikaudella (LASU 2009-2012) järjestänyt erillisrahoituksen turvin loma-ajan toimintaa, kerhotoimintaa ja suunnitellut koulupäivän aikana tapahtuvaa kulttuuritoimintaa.

Jotta kulttuuritoiminnalla voidaan vaikuttaa syrjäytymisen ehkäisyyn, oleellista on palvelun käyttäjälle maksuttoman toiminnan tarjoaminen kaupungin alueilla, joilla osallistuminen taidetoimintaan on muita alueita vähäisempää. Tämä vaatii erillisrahoituksen jatkumista tai vastaavien lisämäärärahojen osoittamista.

Lähes yhtä merkittävää kuin varsinainen toiminnan järjestäminen on virastojen välisen yhteistyön lisääntyminen. Vapaa-ajan toiminnan ns. työrukkanen-työryhmä ja Koulujen kulttuurisuunnitelman (Kulttuuria kouluihin -hanke) työryhmät mahdollistavat jatkossakin lasten ja nuorten hyvinvointia tukevien palvelujen ja palveluun ohjaamisen kehittämisen yhteistyössä.

Olemassa olevia palveluja tulisi tiedottaa kaupunkilaisille eri virastojen yhteisellä markkinoinnilla.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää tärkeänä, että tulevallakin LASU-kaudella 2013-16 panostetaan lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyyn ennaltaehkäisevien palvelujen – kuten hyvinvointia tukevien liikunta- ja kulttuuripalvelujen – avulla. Näitä tulisi tarjota sekä loma-aikoina, koulun jälkeisellä vapaa-ajalla että osana koulupäivää.

4.7.2. Asiantuntijapalveluiden osto

Arviointikertomuksen kohdassa arvioidaan asiantuntijapalvelujen ostoon liittyviä kysymyksiä. Kohdassa käydään mm. läpi hankintaperiaatteet ja virastojen hankintalinjaukset, asiantuntijapalvelujen hankintojen kustannukset ja kaupungin kulutusanalyysi 2011. Arviokertomuksen johtopäätösten mukaan asiantuntijapalvelujen ostojen sopimuskäytännöissä on vaihtelua.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- sivistys- ja henkilöstötoimen tulee lisätä hankintayhteistyötä samansisältöisten asiantuntijapalveluiden osalta
- laatutekijöiden ja kriteerien määrittelyssä tulee tehdä yhteistyötä kaupunkitasolla ja hallintokuntien välillä parhaiden käytäntöjen oppimiseksi
- kehitteillä oleva kaupunkitasoinen sopimustenhallintajärjestelmä tulee ottaa käyttöön mahdollisimman nopeasti hallintokuntien hankintojen tehostamiseksi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että kulttuurikeskuksen osalta asiantuntijapalveluiden ostot ovat määrältään pieniä (157 551 euroa) ja jakaantuvat noin sataan erilliseen hankintaan. Eli yksittäiset hankinnat ovat reilusti alle kilpailutusrajan ja niitä tekevät useat eri toimipisteet ja toimijat. Suuri osa hankinnoista liittyy kiinteästi kulttuurin tuottamiseen ja paikallisiin toimijoihin, jolloin hankintayhteistyön lisääminen käytännön työn tasolla saattaa olla epätarkoituksenmukaista.

Kulttuurikeskus yhdenmukaistaa jo nyt - ennen kuin kaupunkitasoinen sopimusten hallintajärjestelmä on käytössä - sopimusten hallintaa. Tämä tukee osaltaan kaupungin tason tavoitteiden toteutumista.

Kulttuurikeskus myös päivittää oman hankintaohjeensa yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa vuoden 2012 aikana.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Tuulikki Koskinen, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 32987
tuulikki.koskinen(a)hel.fi
Veikko Kunnas, vs. kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
veikko.kunnas(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

1 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, Kulttuuri- ja kirjastolautakunta](#)

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta päättäneen antaa asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausuntoa on pyydetty tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämistä toimenpiteistä, toimialaa ylittävien hankkeiden osalta lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisemisestä sekä asiantuntijapalveluiden ostosta.

1.6. Tilintarkastuksen johdosta annettujen suositusten edellyttämät toimenpiteet

Arviointikertomuksen kohdassa selostetaan tarkastusmenettelyä ja raportointia. Lautakunta muistuttaa virastoja ja liikelaitoksia siitä, että niillä on velvollisuus ryhtyä viipymättä toimiin tilintarkastuksessa havaittujen puutteiden korjaamiseksi. Lisäksi kohdassa kiinnitetään huomiota tietojärjestelmien kontrolliympäristöä koskeviin puutteisiin.

Tarkastuslautakunta toteaa että,

- virastojen ja liikelaitosten tulee ryhtyä viivyttämättä korjaaviin toimenpiteisiin tilintarkastuksessa havaittujen epäkohtien poistamiseksi ja
- talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston roolia kaupungin tietotekniikan kehittämisessä, ohjauksessa ja koordinoimisessa tulee vahvistaa.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että esitetyt suositukset on huomioitu sekä lisäksi pyritty huomioimaan raporteissa esitetyt muita virastoja ja liikelaitoksia koskevat suositukset ja ohjeet.

15.5.2012

Kulttuurikeskus tekee johdonmukaisesti yhteistyötä talous- ja suunnittelukeskuksen tietotekniikkaosaston kanssa tietojärjestelmien kehittämiseksi.

Kaupunginkirjasto on pyrkinyt lisäämään ja parantamaan yhteistyötä kaupungin tietotekniikkayksikön kanssa liittyen järjestelmien muutoshallintoon. Prosessien määrittelyssä ja hallinnassa on pyritty ottamaan huomioon kaupungin tietotekniikkaosaston ohjeet, niiltä osin kuin niitä on ollut saatavana.

4.3.1. Lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisy

Arviointikertomus kuvaa hyvin lasten ja nuorten yksinäisyyttä ja syrjäytymistä kaikkia kaupungin toimijoita koskevana ilmiönä – yksikään hallintokunta ei voi vastata ongelmaan yksin. Arviot 15-24 vuotiaiden syrjäytymisuhan alaisena olevien nuorten määrästä ovat vaihdelleet 15 000 nuoresta aina 100 000 nuoreen.

Helsingissä on laadittu lastensuojelulain (417/2007) velvoittama suunnitelma lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi kunnassa (LASU 2009-2012). Hankkeen toteuttamiseen on varattu kuuden miljoonan euron erillisbudjetti. Suunnitelman erääksi tavoitteeksi on otettu lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen (tavoite III). Tavoitteen kärkihankkeita ovat loma- ja vapaa-ajan toimintojen kehittäminen, koulujen kulttuurisuunnitelma sekä lasten ja nuorten osallisuusjärjestelmän kehittäminen.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisten hankkeiden toiminnan jatkuminen ja hallintokuntien välinen yhteistyö tulee varmistaa erillisrahoituksen jälkeinkin. Sosiaali- ja terveystointia ja sivistys- ja henkilöstötointa johtavien apulaiskaupunginjohtajien sekä virastopäälliköiden on varmistettava työn kaupungintasoinen koordinointi ja yhteistyö virastojen välillä hyvinvointitavoitteiden toteuttamiseksi.
- Hankkeita, joista on saatu hyviä kokemuksia – kuten EasySport toiminta – on laajennettava yläasteikäisiin ja soveltuvin osin toisella asteella opiskeleviin.
- Terveyskeskuksen ja opetusviraston tulee parantaa kouluterveydenhuoltoa ja muuta oppilashuoltoa siten, että oppilaiden pääsy koululääkärin-, psykologin, ja kuraattorin vastaanotolle helpottuu.
- Vaikka ehdotetut toimenpiteet kasvattavat menoja lyhyellä tähtämellä, toimenpiteet lisäävät hyvinvointia ja vähentävät kustannuksia pitkällä tähtämellä.

15.5.2012

Kulttuuri ja kirjastolautakunta toteaa, että Helsingin kulttuurikeskus on ensimmäisellä Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman toimikaudella (LASU 2009-2012) järjestänyt erillisrahoituksen turvin loma-ajan toimintaa, kerhotoimintaa ja suunnitellut koulupäivän aikana tapahtuvaa kulttuuritoimintaa.

Jotta kulttuuritoiminnalla voidaan vaikuttaa syrjäytymisen ehkäisyyn, oleellista on palvelun käyttäjälle maksuttoman toiminnan tarjoaminen kaupungin alueilla, joilla osallistuminen taidetoimintaan on muita alueita vähäisempää. Tämä vaatii erillisrahoituksen jatkumista tai vastaavien lisämäärärahojen osoittamista.

Lähes yhtä merkittävää kuin varsinainen toiminnan järjestäminen on virastojen välisen yhteistyön lisääntyminen. Vapaa-ajan toiminnan ns. työrukkanen-työryhmä ja Koulujen kulttuurisuunnitelman (Kulttuuria kouluihin -hanke) työryhmät mahdollistavat jatkossakin lasten ja nuorten hyvinvointia tukevien palvelujen ja palveluun ohjaamisen kehittämisen yhteistyössä.

Olemassa olevia palveluja tulisi tiedottaa kaupunkilaisille eri virastojen yhteisellä markkinoinnilla.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta pitää tärkeänä, että tulevallakin LASU-kaudella 2013-16 panostetaan lasten ja nuorten yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyyn ennaltaehkäisevien palvelujen – kuten hyvinvointia tukevien liikunta- ja kulttuuripalvelujen – avulla. Näitä tulisi tarjota sekä loma-aikoina, koulun jälkeisellä vapaa-ajalla että osana koulupäivää.

4.7.2. Asiantuntijapalveluiden osto

Arviointikertomuksen kohdassa arvioidaan asiantuntijapalvelujen oston liittyviä kysymyksiä. Kohdassa käydään mm. läpi hankintaperiaatteet ja virastojen hankintalinjaukset, asiantuntijapalvelujen hankintojen kustannukset ja kaupungin kulutusanalyysi 2011. Arviokertomuksen johtopäätösten mukaan asiantuntijapalvelujen ostojen sopimuskäytännöissä on vaihtelua.

Tarkastuslautakunta toteaa, että

- sivistys- ja henkilöstötoimen tulee lisätä hankintayhteistyötä samansisältöisten asiantuntijapalveluiden osalta
- laatutekijöiden ja kriteerien määrittelyssä tulee tehdä yhteistyötä kaupunkitasolla ja hallintokuntien välillä parhaiden käytäntöjen oppimiseksi
- kehitteillä oleva kaupunkitasoinen sopimustenhallintajärjestelmä tulee ottaa käyttöön mahdollisimman nopeasti hallintokuntien hankintojen tehostamiseksi

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta toteaa, että kulttuurikeskuksen osalta asiantuntijapalveluiden ostot ovat määrältään pieniä (157 551 euroa) ja jakaantuvat noin sataan erilliseen hankintaan. Eli yksittäiset hankinnat ovat reilusti alle kilpailutusrajan ja niitä tekevät useat eri toimipisteet ja toimijat. Suuri osa hankinnoista liittyy kiinteästi kulttuurin tuottamiseen ja paikallisiin toimijoihin, jolloin hankintayhteistyön lisääminen käytännön työn tasolla saattaa olla epätarkoituksenmukaista.

Kulttuurikeskus yhdenmukaistaa jo nyt - ennen kuin kaupunkitasoinen sopimusten hallintajärjestelmä on käytössä - sopimusten hallintaa. Tämä tukee osaltaan kaupungin tason tavoitteiden toteutumista.

Kulttuurikeskus myös päivittää oman hankintaohjeensa yhteistyössä hankintakeskuksen kanssa vuoden 2012 aikana.

Esittelijä

Helsingin kaupungin tarkastuslautakunta on pyytänyt 20.4.2012 kulttuuri- ja kirjastolautakunnalta lausuntoa koskien kaupungin tarkastuslautakunnan vuotta 2011 koskevaa arviointikertomusta 23.5.2012 mennessä.

Helsingin kaupungin hallinnon ja talouden tarkastussäännön 8.1. §:n mukaan tarkastuslautakunnan tulee laatia kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta arviointikertomus valtuustolle. Kertomuksesta tulee hankkia tarkastussäännön 8.2 §:n mukaisesti kaupunginhallitukselta ja muilta kaupungin toimielimiltä tarvittavat lausunnot valtuustolle toimitettaviksi.

Kulttuuri- ja kirjastolautakunnalta on pyydetty lausuntoa kertomuksen kohdista 1.6., 4.3.1. ja 4.7.2.

Esittelijä

vs. kulttuurijohtaja
Veikko Kunnas

Lisätiedot

Tuulikki Koskinen, kulttuurisuunnittelija, puhelin: 310 32987
tuulikki.koskinen(a)hel.fi
Veikko Kunnas, vs. kulttuurijohtaja, puhelin: 310 37000
veikko.kunnas(a)hel.fi
Ari Tirri, talouspäällikkö, puhelin: 310 85510
ari.tirri(a)hel.fi

Liitteet

1 [Tarkastuslautakunnan lausuntopyyntö, Kulttuuri- ja kirjastolautakunta](#)

Oheismateriaali

1 [Arviointikertomus 2011](#)